

РОЗДІЛ II. ОЛІМПІЙСЬКИЙ І ПРОФЕСІЙНИЙ СПОРТ

УДК 796

DOI <https://doi.org/10.26661/2663-5925-2023-2-06>

СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЛАВАННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА В ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД

Білов С. О.

аспірант кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту

Запорізький національний університет

вул. Жуковського, 66, Запоріжжя, Україна

orcid.org/0000-0003-2050-3142

OJUKRAINE@gmail.com

Тищенко В. О.

доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор,

професор кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту

Запорізький національний університет

вул. Жуковського, 66, Запоріжжя, Україна

orcid.org/0000-0002-9540-9612

valeri-znu@ukr.net

Ключові слова: український спорт, розвиток, сучасний стан, плавання.

Умови війни та післявоєнний період мають значний вплив на розвиток плавання, яке використовується як засіб забезпечення безпеки та переміщення військових частин. У майбутньому плавання може продовжити свій розвиток, зокрема, через впровадження нових технологій та методів тренувань, підвищення рівня безпеки на воді. Також можливо з'явлення нових дисциплін і спортивних змагань, що привернуть більше уваги як глядачів, так і спортсменів. Мета дослідження – здійснити аналіз сучасного стану та перспектив розвитку плавання в Україні. Об'єкт дослідження – особливості сучасного спорту України. Предмет дослідження – перспективні шляхи змін у плаванні в Україні. Методи дослідження: аналіз та узагальнення спеціальної літератури, документальних джерел та матеріалів мережі Інтернет; системний аналіз; історико-логічний метод. Результати дослідження. Однією з перспектив розвитку плавання як виду спорту є його вдосконалення та підвищення рівня професіоналізму. Перспективи розвитку плавання є досить обширними і включають певні напрямки, такі як впровадження сучасних методів і засобів тренувань, які включають в себе використання спеціального обладнання та аналізу даних; використання плавання як засобу відновлення та реабілітації; розробка програм та ініціатив, спрямованих на підвищення доступності плавання для всіх категорій населення, може допомогти залучити більше людей до цього виду спорту та фізичної активності; розробка нових технологій та видів плавання, які мають менший вплив на довкілля, що допоможе зменшити екологічний слід плавання та зберегти природні ресурси; організація спеціальних програм для початківців і розвиток інфраструктури для тренувань може привернути більше людей до зайняття плаванням та спортом в цілому. Висновки. Плавання має великий потенціал для розвитку в Україні, який може бути використаний для зміцнення здоров'я населення, підтримки спортивних досягнень, розвитку туризму та інфраструктури, сприяти подальшому розвитку плавання як виду спорту та його популяризації

серед широкої аудиторії. Важливо розуміти, що цей процес потребує певних зусиль та інвестицій, але в довгостроковій перспективі це може принести значну користь для всієї країни.

CURRENT STATE AND PERSPECTIVES OF THE DEVELOPMENT OF SWIMMING IN WAR AND POST-WAR PERIOD

Bilov S. O.

*Postgraduate Student at the Department of Theory and Methods of Physical Culture and Sports,
Zaporizhzhia National University
Zhukovskoho str., 66, Zaporizhzhia, Ukraine
orcid.org/0000-0003-2050-3142
OJUKRAINE@gmail.com*

Tyshchenko V. O.

*Doctor of Sciences in Physical Education and Sports, Professor,
Professor at the Department of Theory and Methods of Physical Culture and Sports
Zaporizhzhia National University
Zhukovskoho str., 66, Zaporizhzhia, Ukraine
orcid.org/0000-0002-9540-9612
valeri-znu@ukr.net*

Key words: *Ukrainian sport, development, modern state, swimming.*

The conditions of the war and the post-war period have a significant impact on the development of swimming, which is used as a mean of ensuring of security and moving military units. In the future, swimming can continue its development, in particular, due to the introduction of new technologies and training methods, increasing the level of safety in the water. It is also possible that new disciplines and sports competitions will appear, which will attract more attention of spectators and athletes. The purpose of the research is to carry out the analysis of the current state and perspectives of the development of swimming in Ukraine. The object of the research is the peculiarities of modern sports in Ukraine. The subject of the research is promising ways of changes in swimming in Ukraine. Research methods: analysis and generalization of special literature, documentary sources and Internet materials; system analysis; historical and logical method. Research results. One of the perspectives for the development of swimming as a sport is its improvement and increase of the level of professionalism. Perspectives for the development of swimming are quite extensive and include certain directions, such as the introduction of modern training methods and tools, which include the use of special equipment and data analysis; the use of swimming as a mean of recovery and rehabilitation; the development of programs and initiatives aimed at increasing the accessibility of swimming for all categories of the population can help to attract more people to this sport and physical activity; development of new technologies and types of swimming that have less impact on the environment, which will help to reduce the ecological footprint of swimming and preserve natural resources; the organization of special programs for beginners and the development of infrastructure for training can attract more people to swimming and sports in general. Conclusions. Swimming has a great potential for development in Ukraine, which can be used to strengthen the health of the population, to support sports achievements, to develop tourism and infrastructure, to promote the further development of swimming as a sport and its popularization among a wide audience. It is important to understand that this process requires some efforts and investments, but in the long run it can bring significant benefits to the entire country.

Постанова проблеми. Україна, як і багато інших країн світу, стикається з викликами, пов'язаними з війною і післявоєнним відновленням. Проте, незважаючи на це, національна система фізичного виховання та спорту продовжує розвиватися.

Однак під час війни в Україні виникають проблеми зі збереженням та розвитком спортивної інфраструктури, яка є важливою для підготовки спортсменів. Крім того, війна може вплинути на фінансування спортивних програм та тренерських штабів. З іншого боку, після війни з'являється потреба відновлення та розвитку спортивної інфраструктури, а також підтримки та стимулювання фізичної активності населення. Українська держава може використовувати ці виклики як можливість для модернізації системи фізичного виховання та спорту в цілому.

Плавання є одним з найпопулярніших видів спорту в Україні. Національна збірна команда України з плавання вже багато років успішно виступає на міжнародних змаганнях, а українські плавці регулярно входять до списку переможців чемпіонатів світу та Європи. Відновлення спортивної інфраструктури плавання може зайняти деякий час та зусилля, але це може бути важливим кроком для повернення до нормального життя. Для цього можуть знадобитись інвестиції в будівництво, ремонт басейнів та інших спортивних об'єктів. Крім того, можуть знадобитись кошти на придбання та підтримку спортивного обладнання, яке є необхідним для проведення тренувань та змагань. Заохочення до занять спортом і сприяння здоровому способу життя може також стати однією зі складових розвитку спортивної інфраструктури плавання. Це може допомогти забезпечити здоровий спосіб життя та фізичний розвиток нації, що сприятиме вдосконаленню національної економіки та соціального розвитку країни. Окрім того, спортивні досягнення нації можуть стати джерелом національної гордості та підвищення самооцінки нації.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Робота виконана у відповідності до тем: «Теоретико-методичні засади вдосконалення навчально-тренувального процесу у різних видах спорту» (державний реєстраційний номер: 0122U001108) плану науково-дослідної роботи Запорізького національного університету на 2022–2026 рр.

Мета дослідження – здійснити аналіз сучасного стану та перспектив розвитку плавання в Україні.

Об'єкт дослідження – особливості сучасного спорту України.

Предмет дослідження – ефективні шляхи змін у плаванні в Україні.

Методи дослідження: аналіз та узагальнення спеціальної літератури, документальних джерел та матеріалів мережі Інтернет; системний аналіз; історико-логічний метод.

Виклад основного матеріалу дослідження. Удосконалення системи фізичного виховання та спорту є важливим завданням для кожної країни, оскільки це сприяє здоровому способу життя громадян та формує позитивний імідж держави в міжнародному співтоваристві. Серед можливих підходів можна виділити такі. Необхідно розглянути інтеграцію фізичної активності в повсякденне життя. Основні переваги цього методу полягають у спрямованості на залучення великої кількості людей, що може включати мікроперерви, тренування на свіжому повітрі, фітнес-центри, пішохідні зони, велосипедні доріжки, та інші інфраструктурні рішення.

Сучасні дослідники розподіляють думку, що Україна має великий потенціал для розвитку спортивного туризму, що може стимулювати популяризацію спорту серед населення, а також збільшувати потік туристів в Україну. Перш за все, Україна має великі гірські масиви, які приваблюють туристів з усього світу для здійснення альпіністських і скелелазних підйомів, катання на лижах і сноубордах, велосипедних і піших прогулянок та багатьох інших активних видів відпочинку. Крім того, Україна має розвинену водну інфраструктуру, яка дозволяє проводити водні види спорту, такі як веслування, каякінг, рафтинг тощо. Також наша країна багата на історичні та культурні пам'ятки, що створює можливість для організації культурно-спортивних турів, включаючи відвідування місць змагань, музеїв спорту, архітектурних пам'яток та інших цікавих місць.

Разом з тим необхідно забезпечити доступ до спорту як важливого аспекту збереження та підвищення здоров'я населення. Наприклад, держава може встановлювати спортивне обладнання на вулицях та парках, організовувати масові спортивні заходи та змагання, підтримувати спортивні клуби та організації, які займаються популяризацією спорту. Рекламна кампанія про користь спорту для здоров'я та фізичної форми може допомогти залучити українців до занять спортом. Також слід підтримувати обдарованих молодих спортсменів, надаючи їм стипендії, підтримуючи участь у міжнародних змаганнях, забезпечуючи доступ до кращих тренерів і спортивних закладів.

У цьому контексті вельми актуальним є розвиток інфраструктури. Держава може інвестувати кошти в будівництво та реконструкцію спортивних закладів, створення мережі басейнів, а також розвиток спортивних майданчиків, стадіонів у школах та інших навчальних закладах.

Є підстави вважати, що особливого значення в світлі нових завдань, набуває розробка спеціалізованих програм фізичного виховання для військовослужбовців, які мають особливі потреби щодо фізичного тренування та підготовки до військових дій, що допоможе підвищити бойову готовність, ефективність української армії, забезпечити національну безпеку, досягти стратегічних цілей військових формувань. Основні кроки у розробці таких програм можуть включати: включення в себе набір вправ, спеціальних завдань, що пов'язані з військовою діяльністю (стрільба, пересування по нерівному терену, підйом, спуск по схилах і т.д.); врахування індивідуальних потреб та фізичних можливостей кожного військовослужбовця, що може забезпечити оптимальну фізичну підготовку та запобігти травмам та перевантаженням; розробку методик та систем контролю за ефективністю програми фізичної підготовки, зокрема з використанням сучасних технологій (моніторингу пульсу, рухів та інших параметрів); залучення експертів із різних галузей, таких як фізіологи, тренери з фітнесу, психологи, лікарі тощо.

У плаванні можна вдосконалювати національну систему, зокрема, шляхом:

Розвиток спортивних баз і басейнів для плавання. В Україні є відповідний потенціал, що може привернути більше людей до цього виду спорту. Сучасні тренувальні центри мають високотехнологічне обладнання та розвинену інфраструктуру для підготовки спортсменів різного рівня. Держава може інвестувати в будівництво нових спортивних комплексів та реконструкцію існуючих, щоб забезпечити спортсменам необхідні умови для тренувань та проведення змагань. Важливо також забезпечити доступність цих об'єктів для молоді та широкого загалу, що може сприяти збільшенню зацікавленості до плавання та спорту в цілому.

Підтримка українських плавців і тренерів. Держава може забезпечувати стипендіями талановитих спортсменів, відряджати на міжнародні змагання, надавати спортивне обладнання та інші необхідні засоби для підготовки. Додатково проводити програми науково-методичної підтримки тренерів із питань розробки та впровадження нових технологій в плаванні, а також сприяти підвищенню кваліфікації тренерських кадрів, надавати фінансову підтримку для розвитку їх професійних навичок, а також забезпечувати доступ до сучасного обладнання та спортивних закладів.

Організація змагань з плавання в Україні. Держава повинна підтримувати та забезпечувати їх відповідними ресурсами й інфраструктурою для популяризації цього виду спорту, виявлення талановитих спортсменів тощо.

Впровадження новітніх технологій. У сучасному плаванні використовуються різні технології для ефективності як тренувальної, так і змагальної діяльності. Наприклад, спеціалізовані пристрої і програмне забезпечення для аналізу техніки плавання, що можуть вимірювати різні параметри, такі як швидкість, кут нахилу тіла, кут нахилу голови, глибину занурення, темп та інші, аналізувати отримані дані за допомогою спеціальних програм. Це дозволить тренерам знайти недоліки у техніці плавання та виправити їх для досягнення спортсменами кращих результатів.

Ще одним напрямком є використання систем візуалізації даних, які відтворюють рухи плавців на екрані в режимі реального часу або з використанням повільної зйомки, що дозволяє не тільки бачити помилки у техніці плавання, але й детально вивчати їх та робити висновки для покращення тренувального процесу. Один з таких приладів – це гідродинамічний стенд, який вимірює опір води при різних швидкостях і під кутом, що надає змогу розробляти ідеальний стиль плавання та допомагає в підборі оптимальної техніки. Також цей прилад використовують для вивчення гідродинамічних характеристик різних спортивних костюмів, що дозволяє знайти найкращі варіанти для досягнення максимальної швидкості у воді.

Крім того, однією з технологій є відеоаналіз рухів спортсмена в басейні. Для цього існують камери, які знімають плавання спортсмена з різних ракурсів, що виявляє недоліки в техніці плавання, підвищити ефективність тренувань. Також у плаванні використовують технологію віртуальної реальності для створення віртуального середовища, де спортсмен може відчувати себе на змаганнях і провести віртуальні тренування для розвитку навички реакції та швидкості прийняття рішень.

У сучасному плаванні наявні також системи GPS для виміру швидкості, напрямку і відстані плавання, а також контролю траєкторії руху, завдяки чому плавання стає більш безпечним та ефективним видом спорту. Окрім того, українські спортсмени успішно використовують новітні обладнання для тренувань, такі як плавальні басейни з хвилеподібною поверхнею для створення та симуляції різних умов плавання.

Щодо використання новітніх технологій у плаванні, можна зазначити, що на сьогоднішній день в Україні активно використовуються різні електронні системи та пристрої для підвищення ефективності тренувань та покращення результатів спортсменів. Деякі з них:

Системи відеонагляду та аналізу техніки плавання для запису тренування спортсменів, а потім детального аналізу техніки плавання з різних ракурсів та підвищення їх майстерності.

Системи вимірювання біометричних показників. Спеціальні датчики дозволяють вимірювати такі параметри, як пульс, кисневий дефіцит, витрати енергії та інші, що дозволяє тренерам контролювати навантаження та зменшувати ризики перевантажень.

Інтерактивні тренажери дозволяють плавцям тренуватись в умовах максимально близьких до реальних, створюючи віртуальне середовище, яке імітує плавання в басейні або відкритій воді.

Гідродинамічні тунелі – спеціальні пристрої для вивчення гідродинаміки рухів плавця та його обладнання для розробки оптимальної техніки плавання.

Аналізатор води – пристрій, який вимірює якість води в басейні та забезпечує її очищення від забруднень, що дозволяє підтримувати оптимальні умови для тренувань спортсменів.

Також використовуються спеціалізовані програми для планування тренувального процесу та відстеження його результатів, а також для аналізу фізичного стану спортсменів і контролю за їхнім харчуванням.

Впровадження новітніх технологій у плаванні в Україні сприяє розвитку цього виду спорту та підвищенню досягнень українських спортсменів на міжнародній арені.

Підтримка масового спорту може сприяти популяризації плавання та підвищенню рівня фізичної активності в Україні. Державі важливо підтримувати різні ініціативи, які спрямовані на привернення більшої кількості людей до плавання. Наприклад, проведення масових заходів, таких як змагання, фестивалі та інші події, які можуть стати приводом для початківців спробувати себе в плаванні та залучити більш широкій аудиторії до цього виду спорту. Також можуть бути розроблені програми підтримки для тих, хто починає займатися плаванням, наприклад, знижки на абонементи до басейнів або безкоштовні заняття з інструкторами, проведення масштабних змагань з плавання, організація відкритих тренувань для громадськості, створення спеціальних програм для дітей та молоді, які б допомагали популяризувати плавання серед молодого покоління.

Співпраця зі світовими спортивними організаціями для популяризації плавання в Україні, щоб залучити до нашої країни міжнародні змагання. В Україні існують декілька тренувальних центрів, де вже впроваджені деякі з цих технологій, але загалом цей процес є досить повільним і потребує фінансових та технічних зусиль. Завдяки співпраці зі світовими спортивними організаціями є можливість отримати доступ до новітніх технологій і методів тренування, залучити інвестиції та талановитих спортсменів до українського плавання, що сприятиме його подальшому розвитку.

Однією з таких організацій є Міжнародна федерація плавання (FINA), до складу якої входять представники більш як 200 країн, і Україна також. Крім того, Україна має свої національні спортивні організації, які співпрацюють зі світовими організаціями, співпраця з якими дозволяє українським спортсменам брати участь у міжнародних змаганнях, підвищувати свій рівень майстерності та отримувати досвід від кращих спортсменів світу. Наприклад, Федерація плавання України є членом Європейської федерації плавання (LEN), яка об'єднує спортивні організації понад 50 країн Європи. Також це допомагає просувати плавання як вид спорту в Україні, залучати увагу громадськості та забезпечувати підтримку з боку держави і приватних компаній.

Розвиток мережі спортивних шкіл і клубів для більшої доступності для населення, де будуть надаватися умови для занять плаванням і тренувань, що може включати фінансування будівництва та реконструкції плавальних басейнів, закупівлю спортивного обладнання та інші заходи для підвищення якості занять. Крім того, важливо створювати сприятливі умови для розвитку дитячого та юнацького спорту для належної підготовки та розвитку молодих плавців, які в майбутньому можуть стати чемпіонами та прикладами для наступних поколінь.

Розробка програм тренувань та методик, які враховують сучасні досягнення в плаванні та спортивній науці для підвищення ефективності підготовки і запобігання травмам спортсменів шляхом фінансування наукових досліджень та співпраці зі світовими спортивними організаціями. Держава може сприяти цій ініціативі, надаючи підтримку для їх впровадження. Також важливо забезпечити доступність цих програм та методик для всіх плавців і тренерів, що допоможе підвищити рівень плавання в Україні.

Підтримка наукових досліджень в галузі спорту, що дуже важливо для забезпечення належної підготовки та підвищення рівня вітчизняного спорту в цілому. Держава може сприяти цій ініціативі, фінансуючи наукові дослідження та інноваційні проекти в галузі спорту, надавати допомогу у вигляді грантів, субсидій та інших форм фінансування наукових досліджень в плаванні. Така підтримка може забезпечити необхідні ресурси для проведення наукових досліджень, залучення висококваліфікованих науковців і дослідників, сприяти подальшому розвитку плавання в Україні. Крім того, підтримка наукових досліджень в плаванні може допомогти вирішити важливі проблеми у галузі. Наприклад, відкриття нових можливостей для підготовки спортсменів, покращення безпеки на воді, зниження вартості та підвищення ефективності розробки техніки та

обладнання, а також зниження відходів і забруднення водойм під час проведення змагань.

Наукові дослідження дозволяють вдосконалювати техніку та методи тренування, вивчати фізіологічні та психологічні аспекти спорту. В Україні діють науково-дослідні інститути та лабораторії, які займаються проблемами фізичного виховання та спорту. Наприклад, Інститут біології та медицини спорту розробляє наукові підходи до підвищення ефективності тренувань та збереження здоров'я спортсменів. Також в Україні існують спеціалізовані наукові журнали, де публікуються наукові статті з проблем плавання. Підтримка наукових досліджень в плаванні є важливим кроком у розвитку цього виду спорту, сприяє підвищенню його престижу та конкурентоспроможності на міжнародному рівні.

Створення сприятливих умов для розвитку плавання в Україні. Для цього необхідно дозволити спортсменам та тренувальному штабу займатися плаванням та підготовкою до змагань, проводити просвітницькі кампанії та багато іншого. Також важливо створити сприятливу інформаційну та культурну атмосферу, завдяки якій зростатиме інтерес до плавання та розвитку спорту в Україні. До таких умов можна віднести:

Будівництво та реконструкція плавальних басейнів. Для занять плаванням важливо мати належний плавальний басейн з усіма необхідними умовами. Держава може здійснити це через різні програми фінансування, наприклад, державні програми, кредитні лінії, гранти та інші інвестиційні проекти. Реконструкція та будівництво нових плавальних басейнів може значно збільшити доступність спортивних занять для молоді та дорослих. Також це може позитивно вплинути на розвиток спортивної інфраструктури в країні і залучити більше людей до занять плаванням та розвитку спорту в цілому.

Забезпечення належного рівня безпеки. Держава може підтримувати проведення навчань та курсів, організацію спеціальних семінарів і тренінгів з досвідченими фахівцями, щоб підвищити кваліфікацію тренерів, забезпечити максимальну безпеку під час тренувань та змагань. Крім того, держава може встановлювати стандарти та вимоги до безпеки на водних об'єктах, а також контролювати їх дотримання. Такі заходи допоможуть зменшити кількість нещасних випадків, забезпечити спокій під час плавання та спортивних заходів у воді.

Розвиток туризму та спорту на природі. Україна має багато водойм, де можна займатися плаванням та розвивати спортивний туризм, що може стати одним із джерел доходів для місцевих громад. Розвиток цих напрямів може стати стимулом для розвитку інфраструктури водних об'єктів та повернення інвестицій у цій галузі.

За останні роки уряд України запроваджував програми та проекти, спрямовані на розвиток туризму та спорту на природі, включаючи плавання. Наприклад, програма «Громадський бюджет» фінансувала будівництво спортивного комплексу з басейном в місті Києві, який забезпечує заняття плаванням не тільки спортсменам, а й мешканцям міста.

Для підтримки цього напрямку держава може сприяти розвитку туризму та спорту на природі, надавати допомогу в створенні необхідних інфраструктурних об'єктів. Також в Україні активно розвиваються проекти з побудови спортивних баз і комплексів для проведення змагань з плавання, які відповідають вимогам міжнародних стандартів. Наприклад, у 2019 році в Черкасах була відкрита нова спортивна база з басейном, яка стала місцем проведення національних змагань з плавання.

Отже, підтримка розвитку туризму та спорту на природі, включаючи плавання, є важливим напрямком державної політики в Україні. Заходи, що спрямовані на підтримку цих галузей, дозволять не тільки розвивати спорт і туризм, а й забезпечити створення нових робочих місць та підвищення рівня життя мешканців країни.

Фінансова підтримка необхідна для розвитку і підтримки плавання та підготовки спортсменів. Держава може надавати допомогу у вигляді грантів, субсидій та інших форм фінансування. Для цього можуть бути створені спеціальні наукові програми, конкурси та проекти, які спрямовані на вивчення проблем плавання, підвищення рівня кваліфікації тренерів і спортсменів, а також на розробку нових технологій та методів тренувань. Наукові дослідження можуть також допомогти вирішити проблеми, пов'язані з екологією водойм та забезпеченням безпеки під час тренувань та змагань. Участь у наукових конференціях і взаємодія зі світовими науковими організаціями сприятиме обміну досвідом та знаннями, що дозволить українським спеціалістам і спортсменам використовувати найновіші досягнення у своїй роботі. Заохочення науково-дослідної роботи та співпраця зі світовими науковими організаціями розвиватиме плавання на міжнародному рівні та допоможе українським спортсменам досягати нових висот.

Висновки. У сучасних умовах важливо розвивати систему фізичного виховання та спорту в Україні, зокрема плавання, що забезпечить національну безпеку, покращить здоров'я населення та зробить нашу країну більш привабливою для туристів та інвесторів. Для досягнення цих цілей необхідно розробити національну стратегію розвитку фізичної культури та спорту, яка б враховувала сучасні виклики та перспективи.

Особлива увага повинна бути приділена підготовці спортсменів, які зможуть виступати на міжнародних змаганнях і забезпечити Україні успіхи в спорті, для чого потрібно створити умови для підготовки висококваліфікованих тренерів і спортсменів, забезпечити їх матеріально-технічну базу, а також надавати фінансову підтримку для участі в міжнародних змаганнях. Крім того, важливо враховувати потреби та інтереси населення в розвитку фізичної культури та спорту. Для цього необхідно розвивати інфраструктуру фізичної культури та спорту на рівні

міст і сіл, забезпечувати доступ до спортивних залів, басейнів, спортивних майданчиків, спортивного інвентарю та інших засобів, які можуть сприяти розвитку спорту та здорового способу життя. Усі ці заходи можуть забезпечити ефективний розвиток системи фізичного виховання та спорту в Україні, зробити нашу країну більш успішною та привабливою. Однак для досягнення цих цілей необхідно виконувати конкретні кроки, що потребують спільних зусиль держави, громадськості, бізнесу та інших зацікавлених сторін.

ЛІТЕРАТУРА

1. Державна стратегія розвитку фізичної культури та спорту в Україні до 2025 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980-2019-%D1%80>
2. Інформаційний портал з фізичного виховання та спорту «Спорт для всіх». URL: <https://sportforall.gov.ua/>
3. Копейка В. Аналіз сучасного стану розвитку плавання в Україні та перспективи його вдосконалення. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського*. 2017. № 2. Р. 63–66.
4. Концепція розвитку вищої освіти в галузі фізичної культури і спорту до 2025 року. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-ukraini-rozrobilo-konceptsiyu-rozvitku-vischoyi-osviti-v-galuzi-fizichnoyi-kulturi-ta-sportu-do-2025-roku>
5. Лосев, А., & Шестопад, В. Сучасні тенденції розвитку плавання в Україні. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві*. 2019. № 4. С. 67–71.
6. Міністерство молоді та спорту України. Програма «Дитячий спорт». URL: <https://moz.gov.ua/article/yak-dopomogti-ditini-rozvivatisya-fizichno-ta-psihologichno-programa-ditjachij-sport>
7. Міністерство освіти і науки України. Розпорядження № 896 від 05.10.2018 «Про затвердження Національного стандарту освіти з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1686-18>
8. Національна програма розвитку спорту «Спорт України» на 2021–2025 роки. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-nacionalnoyi-programi-rozvitku-sportu-sport-ukrayini-na-2021-2025-roki>
9. Національна програма розвитку фізичної культури та спорту в Україні на 2021–2030 роки. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-nacionalnoyi-programi-rozvitku-fizichnoyi-kulturi-ta-sportu-v-ukrayini-na-2021-2030-roki>
10. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про державну підтримку вітчизняних спортивних заходів». Від 03.06.2020. № 503. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/503-2020-%D0%BF>
11. Рекун Н. Сучасний стан і перспективи розвитку плавання в Україні. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. 2018. № 11. Р. 98–101.
12. Ivanenko S., Tyshchenko V., Pityn M., Hlukhov I., Drobot K., Dyadchko I., Zhuravlov I., Omelianenko H., Sokolova O. Analysis of the Indicators of Athletes of Leading Sports Schools in Swimming. *Journal of Physical Education and Sport, (JPES)*. 2020. Vol. 20(4). Art 233. P. 1721–1726.

REFERENCES

1. Derzhavna stratehiya rozvytku fizychnoyi kul'tury ta sportu v Ukraini do 2025 roku [State strategy for the development of physical culture and sports in Ukraine until 2025]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980-2019-%D1%80>
2. Informatsiynyy portal z fizychnoho vykhovannya ta sportu "Sport dlya vsikh" [Information portal on physical education and sports "Sports for all"] <https://sportforall.gov.ua/>
3. Kopeyka, V. (2017). Analiz suchasnoho stanu rozvytku plavannya v Ukraini ta perspektyvy yoho vdoskonalennya [Analysis of the current state of development of swimming in Ukraine and prospects for its improvement]. *Naukovyy visnyk Mykolayivs'koho natsional'noho universytetu imeni V. O. Sukhomlyns'koho*, no.2, pp. 63–66.

4. Kontsepsiya rozvytku vyshchoyi osvity v haluzi fizychnoyi kul'tury i sportu do 2025 roku [The concept of the development of higher education in the field of physical culture and sports until 2025.] <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-ukraini-rozrobilo-koncepciyu-rozvitku-vischoyi-osviti-v-galuzi-fizychnoyi-kulturi-ta-sportu-do-2025-roku>
5. Losev, A., & Shestopal, V. (2019). Suchasni tendentsiyi rozvytku plavannya v Ukraini. [Modern trends in the development of swimming in Ukraine.] *Physical education, sports and health culture in modern society*, no.4, pp. 67–71.
6. Ministerstvo molodi ta sportu Ukrainy. Prohrama "Dytyachyy sport". [Ministry of Youth and Sports of Ukraine. "Children's sports" program.] <https://moz.gov.ua/article/yak-dopomogti-ditini-rozvivati-sya-fizichno-ta-psihologichno-programa-ditjachij-sport>
7. Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy. Rozporyadzhennya № 896 vid 05.10.2018 "Pro zatverdzhennya Natsional'noho standartu osvity z fizychnoyi kul'tury dlya zahal'noosvitnikh navchal'nykh zakladiv". [Ministry of Education and Science of Ukraine. Order No. 896 dated 05.10.2018 "On the approval of the National Standard of Education in Physical Culture for General Education Institutions".] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1686-18>
8. Natsional'na prohrama rozvytku sportu "Sport Ukrainy" na 2021-2025 roky. [National sports development program "Sports of Ukraine" for 2021-2025.] <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-natsionalnoyi-programi-rozvitku-sportu-sport-ukrayini-na-2021-2025-roki>
9. Національна і. Natsional'na prohrama rozvytku fizychnoyi kul'tury ta sportu v Ukraini na 2021-2030 roky [National program for the development of physical culture and sports in Ukraine for 2021-2030] <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-natsionalnoyi-programi-rozvitku-fizychnoyi-kulturi-ta-sportu-v-ukrayini-na-2021-2030-roki>
10. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy "Pro zatverdzhennya Polozhennya pro derzhavnu pidtrymku vitchyznyanykh sportyvnykh zakhodiv". Vid 03.06.2020, № 503. [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine "On approval of the Regulation on state support of domestic sports events". From 03.06.2020, No. 503] . <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/503-2020-%D0%BF>
11. Rekun, N. (2018). Suchasnyy stan i perspektyvy rozvytku plavannya v Ukraini [The current state and prospects for the development of swimming in Ukraine] *Naukovyy chasopys Natsional'noho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova. Seriya 15. Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoyi kul'tury (fizychna kul'tura i sport)*, no. 11, pp. 98–101.
12. Ivanenko S., Tyshchenko V., Pityn M., Hlukhov I., Drobot K., Dyadechko I., Zhuravlov I., Omelianenko H., Sokolova O. (2020). Analysis of the Indicators of Athletes of Leading Sports Schools in Swimming. *Journal of Physical Education and Sport, (JPES)*, vol. 20(4), no. 233, pp. 172–1726.